

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Ivstitia Et Ivre Libri Decem, Reuerendi P. F. Dominici
Soto, Segobiensis, Ord. Præd. Theologi præclariss.**

Soto, Domingo de

Venetiis, 1608

2 An soli Deo sit sacrificium offerendu[m].

urn:nbn:de:hbz:466:1-38878

Ad tertium arg.

Ad secundam arg.

tum tertium, videlicet, quod suos significare conceptus, naturale est homini: his autem, aut illis vocibus & signis, cuiuslibet est nationis placitum.

Ad secundum vero respondetur non esse dubitandum, quin Adam & Isaac, sicut & ceteri iusti, sacrificium obtulerunt: maxime cum Adam sua innotuerit culpa, atque Isaac sua etiam originalis: quae quidem culpa secundum Greg. antiquis patribus per sacrificiorum oblationes remittebatur. Sed non opus fuit, ut universa in sacram historiam essent relata. Et forte consulto Nam cum in Adam initium habuerit culpa, non est tanquam oblator sanctificantis hostie nominatus, sed filij sui Abel & Cain, in quibus sacrificiorum disparitas, quae semper fuit in orbe placentium & displicentium Deo, notata fuit. Sacrificij autem quod Isaac obtulerit, ideo forsitan non habetur in sacris memoria, quod ipse fuit a patre in sacrificium oblatum, tanquam hostia Christi prognosticum, quod vniuersorum apex, radixque fuit.

tem est superiori facile colligitur. Dicitur enim est sacrificium exterius, seu testimonium offerendum esse interni illius quod est in anima; nam religio exterior in hoc potissimum feruit, anima vero se illi in sacrificium addicit, penes quem, ut dicebamus, situm esse cognoscitur suum praesidium & subsidium: ille autem solus est Deus, ergo illi tantum sacrificia debentur. Probatur hac potissima praemissa. Homocentri & rerum vnaqueque prae se Deum & ab aliquo principio emanare se cognoscit, & in aliquem vltimum tendere finem, qui sua est suprema felicitas: Deus autem solus est & principium hoc, & subinde finis, atque adeo ab ipso veluti a primo fonte, & quidquid habemus recepimus, & ad id quod redimus adiuvamus. Solum ergo ipsi fas est sacrificia libare. Accedit secundo, quod illi tantum licitum est sacrificare apud quem licitum est orationibus nostris precationibus accurrere, tanquam ad illum vnde nos, nostraque vtriusque hominis salus pendet. Hac autem rationem solum Deum oramus, ut nostri misereatur, nobisque opem ferat. Ad idem facit tertio exemplum quod inter homines certissimum. Regi enim summo Republice capiti, illustrati sunt honores, quos alteri inferiori deferre, crimen esset laesae maiestatis: debet enim pax civibus cuiuslibet in ea esse excellentia, ut e quae ipsam exequatur, citra eius iniuriam fieri nequeat. Haec igitur nos conclusio docet, sacrificare, officium esse cultus laetitia, hoc est seruatae & subiectionis quae soli Deo debetur. Id scilicet nos Paulus ad Roman. 1. plane curat ad monitos; ubi impudenter in illam gentium idololatriam obiurgabat, atque eorum, & lucos, ac subinde nefaria sacrificia abominabatur: quae cum honores essent immortalis Divo iure proprio debita, vtilibus creaturis impendebant. Et est praeterea conclusio Dni Augustini 1. de Civitate Dei; quam c. 4. & subsequenter libere huc culenter edisserit; ubi rationes D. Thomas insinuat. Deus namque sacrificia nostra non ideo quod illis indigeat a nobis exposcit: est enim, teste Davide. Deus qui nostrorum nullatenus bonorum eget, sed significationis gratia. Primum scilicet, ut exterioribus rebus vera cordis sacrificia exprimamus. Vnde sacrificium, inquit, visibile, inuisibile sacrificij sacramentum est, hoc est sacræ signum. Interna autem sacrificia

SOTO
de iure
Legibus
Dicitur
13

ARTICVLVS II.

Utrum soli Deo sit sacrificium offerendum.

Quoniam dicere visum sumus, Deo, cuius ope indigemus, sacrificia a nobis deberi, arguitur quod non illi soli sacrificij litandum Sancti homines, iuxta verbum Petri in 2. Canonice, diuinae efficiuntur consortes naturae. Praeterea Angeli, ut patet Job 1 filij Dei nominantur: ergo vtrisque decet sacra laare. Secundo: Maior illis quam terrenis principibus debetur honor sed homines principibus honores deferunt & munera offerunt, ergo licitum est, ut sanctis sacrificia fiant. Eo potissimum quod aras illis, templaque & altaria erigit Ecclesia. In contrarium est illud Exod. 22. Qui immolat Dijs, occidetur, praeterquam Domino soli.

Primus arg.

Argu. 2.

Conclusio negatiua.

Primo conclusio.

Ad quaestionem simplici conclusione negatiua respondetur. Nemini praeterquam vni summoque Deo fas est sacrificia immolare. Conclusio praeter allatum testimonium triplici ratione probatur. Prima au-

ficiæ protestationes esse debent, quibus Deum profiteamur, eum esse vnum, à quo salus nostra, totaque rerum summa, ac deum supremam nostram felicitas pendet. Quare dum peccamus, consentientes eum propheta ei soli peccasse, corda nostra conterimus & contribulamur, atque orationes ei veluti suavissimum incensum adolemus: cuius utique sacrificij signa erant illa quæ sub antiqua lege in victimis atque incenso offerebantur. Vbi protèdò egregiè facit ille pater versiculum illum penitentiæ Davidis interpretatur: Si voluisses sacrificium, dedissem: utique holocaustis non delectaberis. Sacrificium Deo, spiritus contribulatus: cor contritum & humiliatum Deus non despicies. Admonet enim nos propheta ea ratione Deum nolle sacrificia quæ vulgus eum velle arbitratur scilicet quod in pecudum trucidatione delectetur, aut quod illis cibis indigeat: quas quidem demeritum cogitationes in alio Psal. retundit dicens: Si esuriero, non dicam tibi: metus est enim orbis terra, & plenitudo eius. Nunquid manducabo carnes taurorum: aut sanguinem hircorum putabo? Quasi diceret: Ego quidem esurire non possum, & ideo tauris tuis & hircis in cibum non egeo. Neque verè si esurire possem, tuo indigerem passu: nam meus est orbis terra & plenitudo eius. Non ergo hac ratione vult sacrificia. At quia non omnino ea renuit ac despiciit, sed grata habet, tanquam signa spiritualis sacrificij, subdit: Sacrificiū Deo, spiritus contribulatus, &c. Per hæc ergo ratio elucidatur prisorum sacrificiorum: nempe immolationis animalium, emissionis hirci, ac cæterorum. Ratio inquam erat quod non offerebantur tanquam res simplices: sed tanquam signa. Duo autem ex his sunt reliqua dubia. Prius de sacrosancto sacrificio altaris nostri, quod re vera non tantum ut signum à nobis offertur, sed veluti res nullo æstimabilis pretio, sanè cum Deo Deum ipsum in pretium debitorum nostrorum offeramus, ut quæstione proxima dicturi sumus. Ad hoc autem respondetur, rationem huius immensæ hostiæ longè esse à reliquis diuersam: nam est commemoratio pretij humane redemptionis. Tametsi nihilominus signum sit seruitutis nostræ, quo protestemur totum nostrum genus, tum prauaricatione in Deum fuisse collapsum, tum

eius beneficio seruatum: atque ad eum modi expiatione in eius gratiam reuocatum. Sed de hoc statim latius. Alterum vero dubium est, quod videtur Christianorum mores præsentis conclusioni contradicere: nam & Deiparæ virgini cæterisque diuis in more nobis est munera offerre, & ea que habere designata, quorum deuotione diuersis sanctis nos ipsos nostraque offerimus, atque id etiam sub forma sacrificij, nam & sanctis thura adolemus, & cereos incendimus, & reliqua facimus: quæ imaginem præferunt sacrificij. Hoc autem dubium, argumentorum responsa dissoluent.

Ad primum igitur respondetur, quod est angelis ac sanctis diuinitatis nomen per Dei gratiam communicetur, iuxta illud: Ego dixi, Diestis, & filij excelsi omnes, nempe in filiorum ordinem adoptati; tamen hæc non est diuinitas per naturam & æqualitatem Dei. Quare nemini præter ipsum pat est honores deferre diuinos: atque adeo neque sacrificia facere ratione ià dicta. Et ex hoc deriuat solutio argumenti secundi, nempe quod etsi principibus humanis maiora offerantur, quæ antiquitus, & præter sacrificium altaris modo offeruntur Deo: tamen pretiositas sacrificij non æstimatur secundum re que offertur, sed secundum cultus subiectionisque significationem; & ideo sicut illa qua homines Deo subduntur, obedientia & veneratio nemini præter ipsum impendi potest, sic nec vlla sacrificij ceremonia.

Ad tertium respondetur, ex hac veritatis confessione nullatenus fieri consequens, ut non modò hæretici, verum & alij arbitrantur qui nolunt illo nomine censeri, vllam idololatriæ imaginem hac religione paliari, quod diuis munera offerimus: nã in primis illa non sunt sacrificia, sed meræ oblationes. Etenim verum sacrificium altaris soli Deo offerre fas est. Vnde August. de ciuita. Dei, non constitutumus martyribus templa sacerdotalia, quoniam non ipsi, sed Deus eorum nobis est Deus. Vnde sacerdos non dicit, offero tibi sacrificium Petre vel Paule, sed Deo dicimus, Accipe oblationem quam tibi offerimus. Sæctorum autem memoriam sit in Missa, tum quia de eorum victorijs Deo gratias referimus, tum quia eos oratores atque inter-

Dubiū 2.

Ad primū arg.

Ad secū dū arg.

Ad tertiu arg.

August.

Rō vete
num sa
cificio
rum.
Pri ma
dubita
tio.
Solutio.

celliores nostros apud eundem Deum nostrum constitutum. Præterea & simplicia munuscula quæ sanctis offerimus, in Dei laudem & honorem referimus: quippe qui amat in sanctis suis laudari, quatenus eius sunt filij, ad æternam iam hæreditatem recepti; quemadmodum quo regis famulos honore dignatis regem ipsum colis. In summa sicuti sanctos sola dulci adoratione colimus, non latræ: & oratione pulsamus non ut nostri misereantur, sed ut pro nobis orent, eodem interstitio oblationes illis facimus, non sacrificia. Hinc fit absurdè eos errare qui licere negant & elemosinas in honorem Virginis & sanctorum, aut petere aut porrigere. Nam primum aliud est, quàm gratitudinis virtus si sanctorum ipsorum amore elemosinas ob id conferamus, quod nostri sunt interventores apud Deum, ut suo charitatis officio par rependamus. Et præterea elemosinas quas in honorem sancti pendimus, perinde ac de alijs oblationibus dictum est, in Dei honorem cedunt.

ARTICVLVS III

Vtrum sacrificiorum oblatio sit specialis virtutis actus.

Postquam visum est de substantia & obiectio, seu sine sacrificij, quæ ritur quam late pateat. Primum in hoc articulo quantum ad actus an videlicet omnia opera omnium virtutum, sint sacrificia & subinde articulo sequenti quantum ad personas, quæ ad sacrificia obligantur: vtrum vniversi mortales ad hoc obligentur. Quæritur ergo vtrum offerre sacrificia ad specialem pertineat virtutem. Arguitur enim negatiuè primum ex Paulo. Admonet quippe sic nos ad Rom duodecimo. Exhibeatis corpora vestra hostiam viuentem, Deo placentem, &c. & ad Heb. vlt. Beneficentiæ & communionis nolite obliuisci: talibus enim hostijs promeretur Deus. Exhibere autem corporum membra in hostiam, ad corporis affectionem attinet, cuius maceratio plures sit virtutes, nempe per abstinentiam & ieiunium, per castitatis continentiam, & per

fortitudinem in martyrio. Et patitur beneficentiæ quæ officium est charitatis, per misericordiam exerceat & per liberalitatem: non ergo sacrificare officium est singularis virtutis, sed omnium. Huc secundo accedit August. lib. 10. de ciui Dei: ubi ait verum sacrificium esse omne opus quod agitur ut in sancta societate inhaereamus Deo. Addeo tertio quod sacrificium id omne cõsetur quod offerretur Deo. Offerimus ei autem tum mente deuotionem & orationem, tum etiam corpore res: vt decimas, primitias & holocausta, &c. quæ variarum sunt virtutum officia. In contrarium est quod singularia præcepta non dantur nisi de actibus singularis virtutis: & in Leu. singularia sunt de sacrificijs posita.

Veritatem huius quæstionis plaris iam propter Lutheranos scire referi, quàm lapsis temporibus referebat. Negant enim non minus obstinenter quàm impudenter aliquod esse familie Christianæ singulare sacrificium, ad certam atinens virtutem & cultum: sed dicunt omnia virtutum omnia nihil aliud esse quàm sacrificia quædam: atque adeo in Christianismo nihil dignoscunt singularem sacerdotum ordinem: sed aiunt vniversos Christianos vtriusque sexus esse promiscuè sacerdotes, iuxta verbum Petri, in sua prima Canonica, vniversos appellantis regale sacerdotium. Ac perinde inficiantur sacrosanctum altaris sacramentum esse sacrificium. De quo quidem expugnando errore constituta hic nobis est proxima, quæ subsequitur quæstio, ut hic articulus eiusdem sit quæstionis substerniculum respõdetur ad præsentem quæstionem tribus conclusionibus. Prima: Sacrificiorum oblatio secundum suam propriam rationem, est actus specialis virtutis, nempe religionis: suam inde nanciscens laudem, quod in diuinam sit reuerentiam. In hoc enim vt lib. 1. dictum est propria ratio religionis consistit. Secunda: Cuncta officia vniversarum virtutum participatiuè & ab extrinseco quatenus per religionis virtutem in diuinum honorem & cultum referuntur, sunt quædam sacrificia. Exemplo ambæ simul conclusiones patefcunt. Virtutum singula ex suis proprijs obiectis sortiantur speciem: vt alia sit fortitudo, & alia iustitia, & sic cæteræ. At verò dum per

Licitum est elemosinas in honorem virginis ac sanctorum petere & possidere.

SOTO
de iure
Legibus
DIII
13

Primum argum.